KNNV afd. Vriezenveen **e.o.**

nieuwsbrief nr. 36 november 2023

KNNV vereniging voor veldbiologie Afdeling Vriezenveen

Eerder uitgegeven nieuwsbrieven staan op onze website

Voorwoord Nieuwsbrief

Voor het plan om een basiscursus vogelherkenning van plm. 5 avonden en 5 excursies in de omgeving te organiseren, is het van belang te weten of er veel belangstelling voor is. Hierbij nogmaals de oproep om even door te geven als men interesse heeft om hieraan mee te doen.

Via deze weg een "dank je wel" richting de stemmers op ons toekomstige huiszwaluwenhotel project via de Rabo Clubsupport actie. Het bracht ruim 200,- op. Het hotel zou ergens op bedrijvenpark Oosterweilanden goed passen.

Verder in deze nieuwsbrief een verslag over het wel en wee van de kraanvogels in de Engbertsdijksvenen in 2023. En het verhaal van de "treurige" treurbeuk!

De herfst is nu wel begonnen, soms zitten we in de koude zone en soms net niet. Kwakkelweer! Het blad aan diverse boomsoorten kleurt hier en daar al uitbundig, wel enkele weken later dan gemiddeld in het najaar. Wel wordt oktober een regenmaand, ik heb 120mm genoteerd.

Na een weekje herfstvakantie elders is het op 30 oktober ook weer even kijken hoe mijn volkstuin en mijn bos/heideveld er bijliggen. Op het volkstuincomplex stond hier en daar zelfs water in de tuin, dat had ik nog niet verwacht. Op het bos/heideveld is altijd wel wat arbeid te verrichten. Wel een complete verrassing tijdens de rondwandeling: ik zag plots vlakbij een stilstaande bunzing.
Deze vertrouwde waarschijnlijk volledig op z'n schutkleur. Gelukkig had ik de camera bij me en voorzichtig kon ik een foto maken!

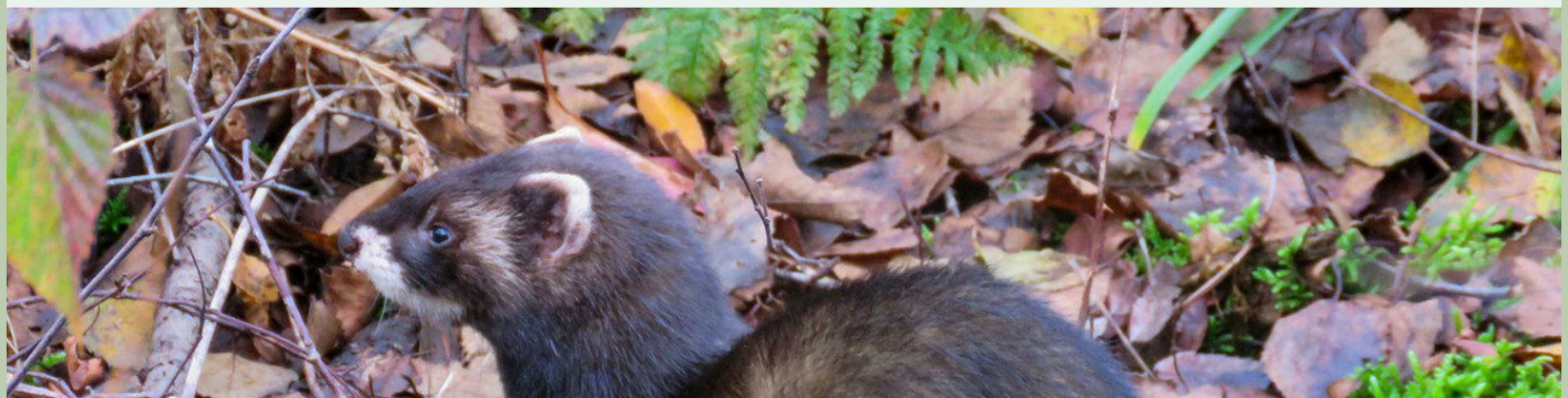

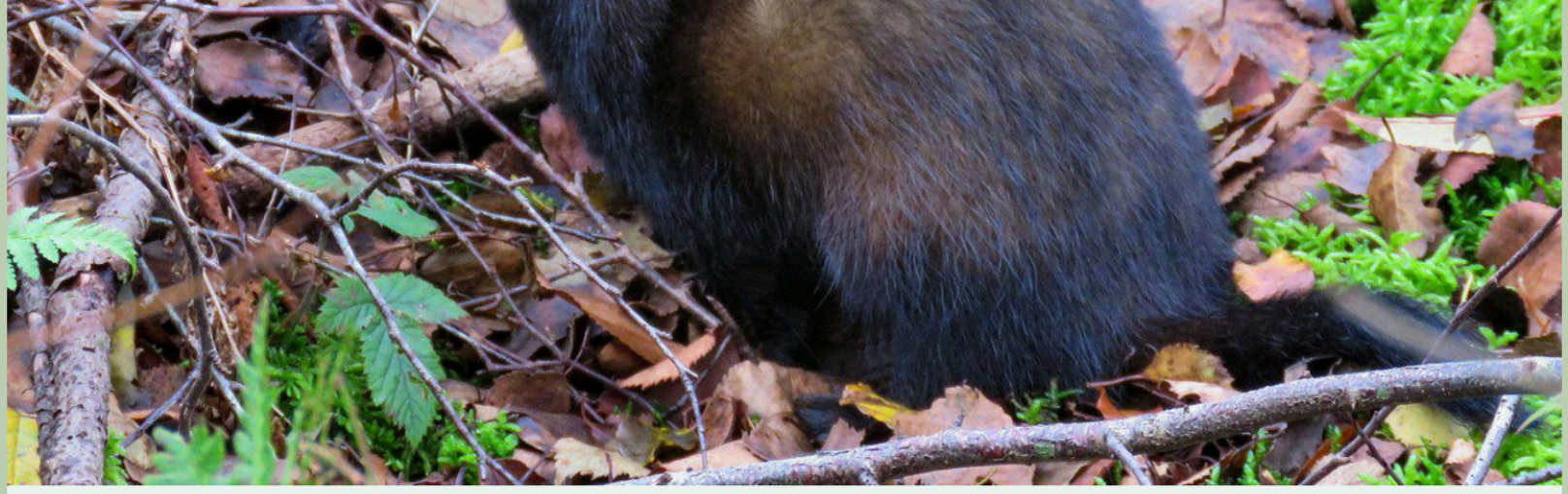

De klimaat escaperoom stond 25 oktober op de markt in Vriezenveen. De KNNV stond er ook met informatie over onze activiteiten. Ondanks de herfstvakantie en bijna droog weer viel het aantal bezoekers wel wat tegen. Zie het verslag elders in deze nieuwsbrief.

De onafhankelijke Ecologische Autoriteit heeft de door de provincie opgestelde natuurdoelanalyse van o.a. de Engbertsdijksvenen beoordeeld en geeft aan:
Door het nu al lange tijd uitblijven van maatregelen is de kwaliteit van hoogveenhabitats in de Engbertsdijksvenen verslechterd. Dit is strijdig met de Habitatrichtlijn. Er is in het verleden wel onderzoek gedaan naar interne en externe herstelmaatregelen, maar deze zijn tot nu toe niet of nauwelijks uitgevoerd. Snel en fors ingrijpen is noodzakelijk om deze verslechtering om te buigen en het ten doel gestelde hoogveenherstel op te starten.
Het advies over Engbertsdijksvenen kort samengevat:
Het hoogveenherstel in de Engbertsdijksvenen moet zich volgens de kernopgaven en instandhoudingsdoelstellingen richten op verbetering van de kwaliteit van herstellende hoogvenen, met het oog op ontwikkeling van actieve hoogvenen en herstel van randzones van hoogvenen.
De Ecologische Autoriteit adviseert om, gezien de lange doorlooptijd van gebiedsprocessen en tegelijkertijd de wettelijke verplichting om verslechtering te voorkomen, om te starten met het uitwerken van de uitbreidings- en verbeterdoelstellingen.

We hopen op goed werkweer tijdens de Natuurwerkdag tesamen met Scouting.

Voorzitter Herman Stevens

Agenda november 2023

Nationale natuurwerkdag met Scouting

Zaterdag 4 november 2023

Nationale natuurwerkdag samen met Scouting Vriezenveen in het Veenschap nabij het Veenmuseum aan het Hazenpad.

Start: 09.15 uur nabij het vliegveldje aan het Hazenpad, de zandweg bij het Veenmuseum aan de Paterswal.
Tussen de middag zorgt Scouting voor een “warme hap”!

Er wordt gewerkt tot ongeveer 14.30 uur, maar natuurlijk kan men ook alleen ’s morgens de handen uit de mouwen komen steken.

Excursie Dümmersee en Diepholz

Zaterdag 11 novenber 2023

In de Engbertsdijksvenen is dit jaar in de tweede broedpoging 1 jonge kraanvogel vliegvlug geworden. Hoewel het grote vogels zijn laten ze zich dan bijna niet zien. Een goede reden misschien om deze vogels tijdens de najaarstrek bij Diepholz een keer weer op te zoeken.

In november 2019 zijn we in vereniging verband voor de laatste keer naar Diepholz in Duitsland geweest om Kraanvogels te observeren. Hier ten noorden van deze plaats richting Vechta in voormalige turfwingebieden kan men overdag duizenden Kraanvogels zien foerageren al dan niet met jongen. De laatste jaren verspreiden de vogels zich over meerdere gebieden in deze omgeving, dus zullen er meerdere gebieden aan gedaan worden deze dag. Tegen de avond verzamelen ze zich in grote aantallen om op de wieken te gaan naar gemeenschappelijke slaapplaatsen in het “Moor”. Dit zijn altijd weer indrukwekkende gezichten om deze Kranen te zien. Wij zullen dan ook tot de schemering hier blijven om dit schouwspel te aanschouwen. Er zal deze dag veel vanuit de auto geobserveerd worden. De aantallen die hier in de herfst neerstrijken schommelt de laatste jaren rond de 55.000 vogels dus hopelijk wordt het een spectaculaire dag. Nog wel even een opmerking …. De aantallen uit het verleden bieden geen garantie voor deze dag, dus alles “one Gewahr “. Maar! Schroom niet om mee te gaan het zal interessante dag worden met vele soorten vogels.

Voor de middag brengen we eerst een bezoek aan de Dümmersee een meer van 2,6 km lang en 710 meter breed. Aan de rand van dit meer broeden jaarlijks Zeearenden en zijn veel watervogels te vinden.

Vertrek: 7.30 uur vanaf het Manitobaplein in Vriezenveen.
Terug: ongeveer **19. 30 uur** omdat wij tot de schemering daar blijven **Dus hou daar rekening mee.**
Meenemen: Eten en drinken voor gehele dag, warme kleding, verrekijker, vogeltelescoop, vogelboek

Landschapsbeheer Veenschap

Dinsdag 14 november en dinsdag 28 november

Op deze doordeweekse ochtenden de handen uit de mouw in het Veenschap.
Iedereen die een handje wil helpen bij het in stand houden van onze gevarieerde natuur is welkom.

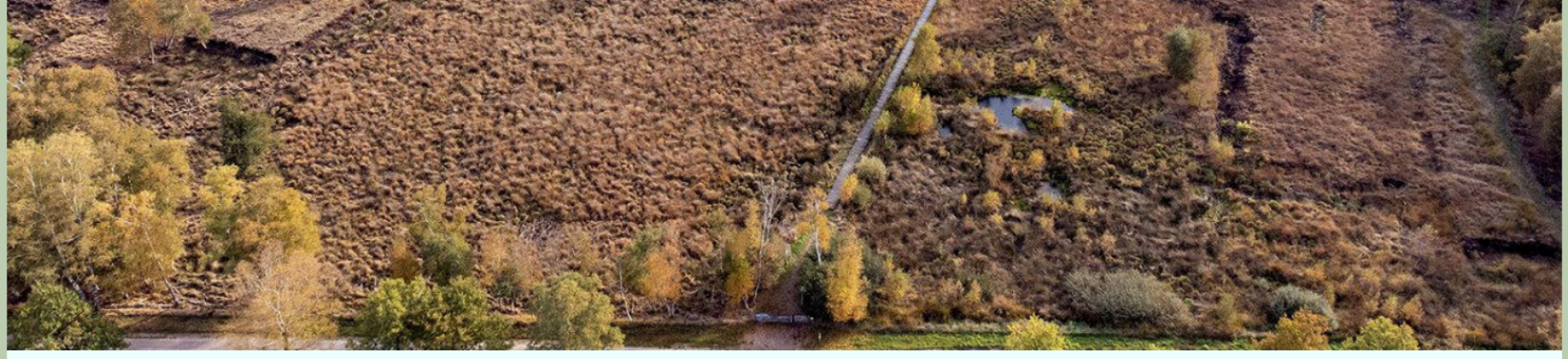

We starten om 9.00 uur weer bij het bruggetje aan de oosterveenweg waar we al een heel stuk van de heide ontdaan hebben van berken opslag.
Er wordt gewerkt tot 12.00 uur.
Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.
Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (tel.: 0546-563237)

Data om alvast te noteren

Excursies en samenkomsten:
Zaterdag 16 december. Middag. Midwinterwandeling
Zaterdag 6 januari 2024. Namiddag. Nieuwjaarsreceptie
Zaterdag 20 januari.2024. Dagexcursie vogels Gaasterland

Landschapsbeheer:
Dinsdag 12 december. Landschapsbeheer Veenschap Hazenpad
Dinsdag 9 en 23 januari 2024 Landschapsbeheer Veenschap Hazenpad
Dinsdag 6 februari 2024 Landschapsbeheer onderhoud faunapassage Oude Hoevenweg.

Verslag Paddenstoelen excursie Eelerberg

Zaterdag 21 oktober 2023

Op een droge ochtend hadden zich 7 personen verzameld in Vriezenveen. De tocht begon bij het Krönnenzommer aan de Sanatoriumlaan achter Hellendoorn. De excursie stond onder leiding van Herman Stevens.
Lopend vanaf de parkeerplaats richting het bospad werden de eerste soorten al waargenomen in de berm: gekraagde aardster en narcisamaniet. Het werd een voorbode van een rijke verzameling van schimmels die we op deze ochtend aantroffen en met aanvaardbare zekerheid konden determineren.

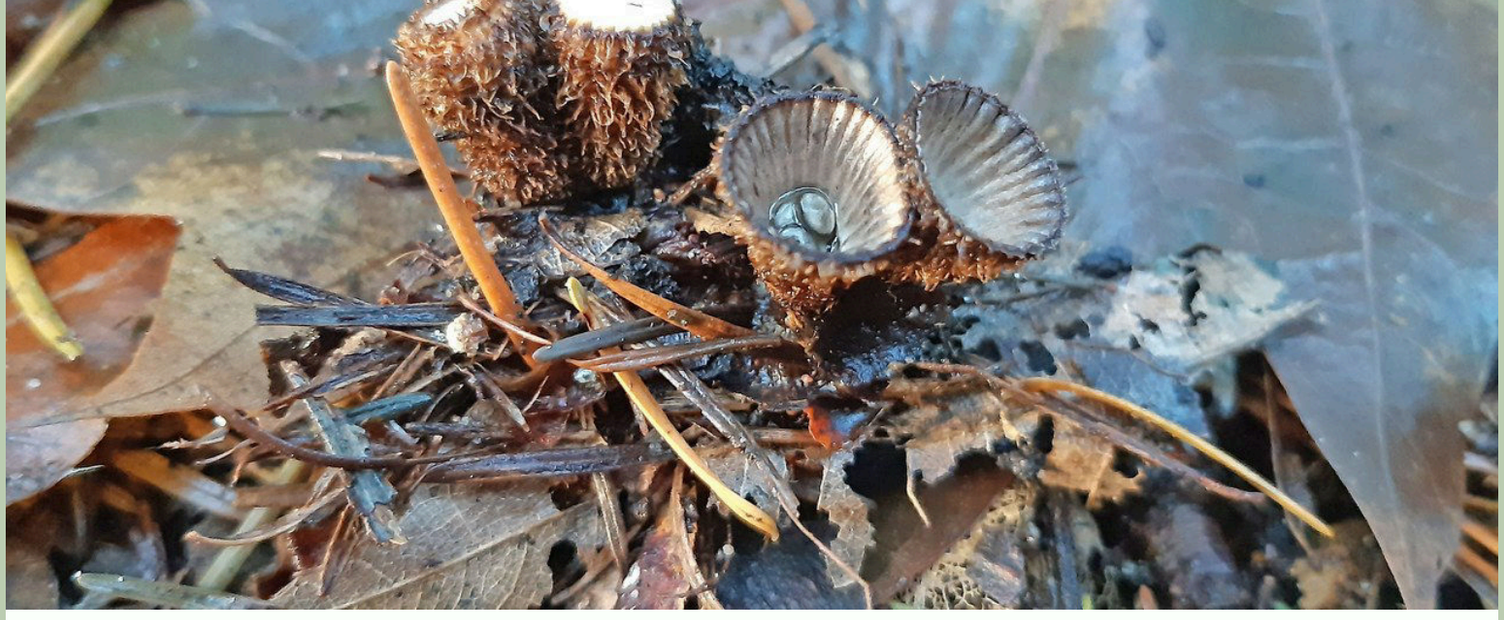

Al gauw werd de rand van het bospad verlaten Onder de naald en loofbomen, tussen het mos en op dood hout werden vele soorten aangetroffen. Een ieder deed zijn/haar best om bij te dragen bij het op naam brengen van zwammen: ...bankjes, russula's, amanieten, boleten, bovisten, mycena's. Vaak werd de aandacht getrokken door een opvallende verschijning waarna bleek dat in de nabijheid een veelheid aan minder opvallende kleinere of grotere soorten viel te ontdekken. Er werd gekeken naar de diverse soorten die melksap gaven: melksteelmycena, bloedsteelmycena, diverse melkzwammen. Met de parate kennis van Herman Stevens en Henri Jansen, en de online beschikbare Obsidentify, werd de kennis over de verschillende paddenstoelen van de deelnemers opgefrist en uitgebreid.
Aan het einde van dit verslag is een opsomming van de waarnemingen gemaakt.
We telden een 70-tal gevonden soorten. Positief speelde natuurlijk mee dat er de voorgaande weken behoorlijk veel regen gevallen was. Nog enkele gevonden soorten: Grote sponszwam, gestreept nestzwammetje, oorlepelzwam en waaierbuisjeszwam.

Een wandel-struin tocht van ca 2 ½ uur en een respectabele afstand van ca 2218 meter was het sportieve resultaat van deze ochtend, wel door gevarieerd loof- en naaldhoutbos. En rond een mooie bosvijver. Als bijzonderheid werd een duivelsei doorgesneden en inwendig bekeken. Dat binnenste bestond uit een buitenste slijmige laag, daarbinnen een groene laag die de sporen bevat en later zal gaan stinken. En binnenin een deel dat eetbaar is en naar noten smaakt. Door dit te proeven werd de smaak bevestigd.
Het mooiste zullen waarschijnlijk de herinneringen zijn die we hiervan meenemen naar huis. Rest mij een ieder die aan deze mooie ochtend heeft bijgedragen te bedanken voor de inzet en/of aanwezigheid.

Groet, Wim Veneman

Lijst met de gevonden soorten:

Roodstelige fluweelboleet
Helmmycena
Parelamaniet
Russula diverse
Vezelkop sl
Vaalhoed sl
Gekraagde Aardster
Narcisamaniet
Scherpe kamrussula
Dennenmoorder
Vliegenzwam
Afgeplatte stuifzwam
Regenboogrussula
Dennenkleefsteelmycena
Roodbruine slanke amaniet
Oranje druppelzwam
Platte tonderzwam
Wimperzwam

Sparrekegelzwam
Gestreepte nestzwam
Oorlepelzwam
Dennenvlamhoed
Eikenbladzwammetje
Pupilmycena
Melksteelmycena
Rimpelende melkzwam
Krulzoom
Kleverig koraalzwammetje
Kastanjeboleet
Geelwitte russula
Gele korstzwam
Stijfselzwam
Gewone zwavelkop
Aardappelbovist
Braakrussula
Graskleefsteelmycena
Berkenzwam
Plooivlieswaaiertje
Levermelkzwam
Fopzwam
Rodekoolzwam/Amethistzwam
Elfenbankje
Paarse korstzwam
Houtknoopje
Grijsgroene melkzwam
Oranje mostrechtertje
Oranjegeel trechtertje
Boompuist
Roestbruin kogelzwammetje
Spelzwoerdzwam
Biefstukzwam
Wit oorzwammetje
Grote bloedsteelmycena
Wollige franjehoed
Dennenvoetzwam
Vergroeide kogelzwam
Grauwe kaaszwam, deels bedekt met een gelige hypomyces schimmelsoort
Sponszwam
Zwetende kaaszwam
Blauwe kaaszwam
Waaierbuisjeszwam
Scherpe schelpzwam
Witsteelfranjehoed
Ruig elfenbankje
Fopelfenbankje
Grote stinkzwam, duivelseieren
Witte bultzwam
Beukwortelzwam
Grofplaatrussula
Geweizwam
Dikrandtonderzwam
Breedplaatwortelzwam

Adapt or Btrapped

Dit najaar reist een heuse klimaat escaperoom door Twente. Woensdag 25 oktober was deze te vinden op de markt in Vriezenveen. De Gemeente Twenterand heeft de aanwezigheid van de escaperoom gekoppeld aan het thema klimaatadaptatie en dan met name het project “tegelwippen”.

Ter opluistering van de omgeving van de escaperoom is de KNNV gevraagd om een stand te vullen evenals de Imkervereninging Vriezenveen e.o. en Vriezenveen Schoon. De gemeente stond er zelf met een stand met planten. Als je een stoeptegel inleverde kreeg je een plant. Het animo om de KNNV stand aan te kleden en om informatie te geven was groot. Gerrit Schepers had mooie fotocollages gemaakt die op grote posters zijn afgedrukt. Ook is er gezorgd voor een doorlopende foto impressie op groot scherm.

Ondanks de herfstvakantie en bijna droog weer viel het aantal bezoekers wel wat tegen. Wel kwamen vooral veel bekenden langs zodat het zeker een gezellige morgen was.
Alex, Geert en Wilmar hebben zich ook aan de escaperoom gewaagd. Maar ja, geen ervaring, geen leesbril, kortom de gepresenteerde klimaatproblemen van het jaar 2050 werden niet helemaal opgelost. De klimaat escaperoom reist nog steeds door Twente. Zeker een aanrader om hem eens te proberen.

De aanhangwagens van de KNNV en van de Katoelenkiekers

Treuren om een beuk

Toen in 1920 een start werd gemaakt met het creëren van een landgoed voor textielfabrikant C.B. Tilanus, werden er twee treurbeuken op het terrein geplant. Deze waren toen al zo'n 10 a 20 jaar oud. Eén van de beuken werd een mooie boom, de ander groeide uit tot het juweel van het landgoed. De takken hingen tot op de grond en deze vormden met een dicht bladerdek een koepel van 360 graden. In de zomer kwam er vrijwel geen licht door de kroon en vormde de koepel een magische plek.

De boom nog in volle glorie 20 mei 2022

In de loop der jaren werd de boom het icoon van speciale gebeurtenissen: familieleden trouwden onder de beuk, er werd onder gepicknickt en groepen jongeren kwamen er kamperen. Deze treurbeuk bracht blijdschap en plezier!
In droge jaren had de boom het zwaar. Een vochtinfuus met water uit een nabijgelegen put, moest ervoor zorgen dat de treurbeuk niet van dorst zou omkomen. Geen enkele boom werd en wordt door de familie Tilanus zo geliefd en bewonderd om zijn pracht.

Groot was de schok en treurnis toen op een windstille, droge nacht in augustus een grote, zware tak werd afgeworpen. Er ontstond een groot gat in de koepel. Een ravage aan zijtakken en blad lag op de grond Moest de boom gekapt worden? Was dit het einde van deze oude boom?

Een boomdokter kwam polshoogte nemen om advies uit te brengen. Uit het rapport kwam onder andere naar voren dat de treurbeuk enig onderhoud nodig heeft in de vorm van een steun onder een hoofdtak. Ook moeten er dode takken uit de kroon verwijderd worden.

Gaat dit de boom redden? Het is te hopen van wel. De treurbeuk zal - ook in gehavende vorm - weer dienst kunnen
doen als "blijbeuk".

De zwaar gehavende boom 28 augustus 2023

De kraanvogels in 2023

We zijn er al helemaal aan gewend dat een voorjaarswandeling in het veen extra glans krijgt met het horen van de roep van kraanvogels. In 2011 kwamen ze voor het eerst in de broedtijd in Engbertsdijksvenen, in 2014 brachten ze daar voor het eerst een jong groot.
Daarna zijn ze elk jaar wel met één of twee paar present, maar succesvol broeden bleef jammer genoeg uit. Wel werden in sommige jaren jongen gezien, maar steeds ging het later ergens mis. Tot dit voorjaar.
Ook dit jaar waren er in ieder geval twee paren, waarvan er zeker één een nest had. Dat leidde tot een eerste waarneming van twee jongen op 7 juni! Het bleek een heel teruggetrokken stel, slechts af en toe lieten ze zich zien. Zo ook twee weken later, met de opmerking van de waarnemer: de beide jongen groeien als kool! Dat was de laatste keer dat ze met z’n vieren gezien werden. Pas een maand later werden ze weer eens binnen het veen waargenomen, nu met één jong.
In de tussentijd zag Jan Broenink ze wel regelmatig bij zijn dagelijkse rondje langs het vee in het veen. De vogels liepen dan oostelijk van het veen in een perceel graan, omringd door maisakkers. Geen wonder dus dat ze zo lang uit zicht konden blijven. Half augustus lieten ze zich weer eens zien, het jong leek bijna vliegvlug. En vanaf begin september kon je van een geslaagd broedgeval spreken: de ouders met jong werden regelmatig gezien op het boerenland aan de westkant van het veen!

Met een totaal aantal van 49 kraanvogelparen is er sprake van een kleine stijging in Nederland. Dit broedjaar bouwden circa 45 paren een nest en legden eieren. Daaruit zijn minstens 50 kuikens geboren waarvan er uiteindelijk 33 zijn uitgevlogen. Een mooi resultaat. Een volledig overzicht van het broed resultaat van de kraanvogels in Nederland staat op de site van Kraanvogels.net

Geert Euverman

paar met 2 *jongen door Alex Huizinga vast gelegd op 12 juni 2023*

15 *juli ziet Alex nog maar 1 jonge kraanvogel bij het paartje*

Aan de Leidijk oost loopt 19 augustus het paar met jong

Blijf actief zolang het kan!

Bij de landschapsbeheer werkzaamheden van de KNNV afdeling Vriezenveen kan iedereen in eigen tempo gedurende een zelf te bepalen tijd werken in de natuur. En dat in een groep met sociale aanspraak en gezellig koffie drinken. Op 10 oktober kwam daar een extra traktatie bij van Henk Davenschot, de oudste binnen onze vaste groep natuurbeheerders. Hij was recent 60 jaar getrouwd met Riek. Ook via deze weg nog de felicitaties en de wens dat jullie nog vele jaren samen zijn. En dat Henk, sinds 2004 lid van onze KNNV, nog de nodige jaren bij ons in de natuur aan het werk blijft!

Zwaluwwanden aan groot onderhoud toe

Afgelopen jaren hebben wij van de KNNV het onderhoud aan de Zwaluwwanden op het industrieterrein Oosterweilanden uitgevoerd. We kwamen er achter dat er veel pure leem achter de wanden gebruikt is. Ook is het worteldoek in de wand zo laag aangebracht dat de bovenste gaten zelfs boven het doek zitten.
Nu heeft de gemeente toegezegd alle grond achter de wanden in de loop van de komende maanden te vervangen. Het waterschap is gevraagd het riet voor de wanden weg te maaien zodat komen voorjaar de Oeverzwaluwen weer van harte welkom zijn.

De Pionier

Column van Nathalie Baartman

Vroege Vogels 29 oktober 2023

In Bruinehaar, een buurtschap in Twente, woont boer Jan. Pal naast de Engbertsdijksvenen. Een stil en uitgestrekt veenlandschap dat in de herfst de velduil, de blauwe kiekendief en de klapekster herbergt. Boer Jan bemint dat zeldzame stukje hoogveen. Natuur waarmee hij en zijn voorouders zijn opgegroeid. Dus toen in de jaren 90 dit verstilde gebied de waardige titel Natura 2000 ontving, wist Jan genoeg. Behoud van het kwetsbare veen betekende voor hem stoppen met intensieve veeteelt.

En in 1999, toen nauwelijks in Nederland nog het woord stikstof klonk, was Jan al omgeschakeld. Uit vrije wil. Uit liefde voor de *oale groond*. Jan en ik lopen over zijn land. De grond is drassig. Het miezert een beetje. In de verte zie ik z'n koeien grazen. Het zijn blaarkoppen. Een oud Hollands runderras dat bij deze omgeving past. Het vreet aan de pas ontloken berkenboompjes', vertelt Jan. En dat komt de glorieuze terugkeer van het veenmos ten goede. Veenmos gedijt niet in de luwte van berkenstammen. Veenmos gedijt bij nattigheid.
'Ja, deze blaarkoppen doen aan natuurbeheer,' legt Jan uit. 'Ze geven minder melk dan de reguliere melkkoe. Dus stinkend rijk word ik nooit. Maar ach, ik geef niks om materieel bezit?'
Jan noemt zichzelf natuurboer. Met oog voor een gezond bodemleven, kruidenrijk grasland, wilde planten. Landbouw moet terug naar de basis. Minder industrieel. Minder bulkproducten. Dat is zijn visie. Toen zijn zoon de agrarische opleiding had afgerond, vroeg één van de docenten aan Jan: 'En Jan, wat vind je van onze school? Jans antwoord was glashelder: 'Wat jullie hier doceren is geschiedenis.'

Even later aan de keukentafel toont Jan me een landkaartje. 'De provincie heeft een gebiedsplan gemaakt,' legt hij uit. 'Die veehouder is vertrokken. Die veehouder is vertrokken.' Ik begrijp de nobele bedoeling: Dit landschap wordt ingericht ten gunste van de terugkeer van het laatste stukje hoogveen. Hoera voor de watersnip, de gladde slang, de heikikker.
Maar dan wijst Jan naar een perceel net buiten het gebiedsplan: 'Hier zit een lelieteler. Die hoeft niet weg. Omdat met het nieuwe plan ook het afwateringssysteem verandert zal het chemische spuiwater van die lelieteelt hier in de grond terechtkomen. Ik raak m'n biologische certificaat kwijt. Maar nog erger, het gif komt uiteindelijk in de Engbertsdijksvenen.'
Ik kijk Jan *an.* Vuur in z'n ogen. 'En dat is nog niet alles. Ze willen mij uitkopen, want ik kan niet omschakelen. Nee, logisch, want ik ben al omgeschakeld. En dat kleine beetje stikstofruimte dat dan vrijkomt, moet dan gaan naar een reguliere boer. Zodat die niet hoeft te reduceren. Waanzin.'

Even is het stil.

'Maar mij krijgen ze niet weg. Ze kunnen me wegsturen. Ik loop gewoon weer terug.'
Ik zucht. Jan, toch. Pionier voor de natuur van het eerste uur. Die moet je niet plagen. Die moet je prijzen. Jan is mijn held. Jan is het boegbeeld van een nieuw landbouwtijdperk.

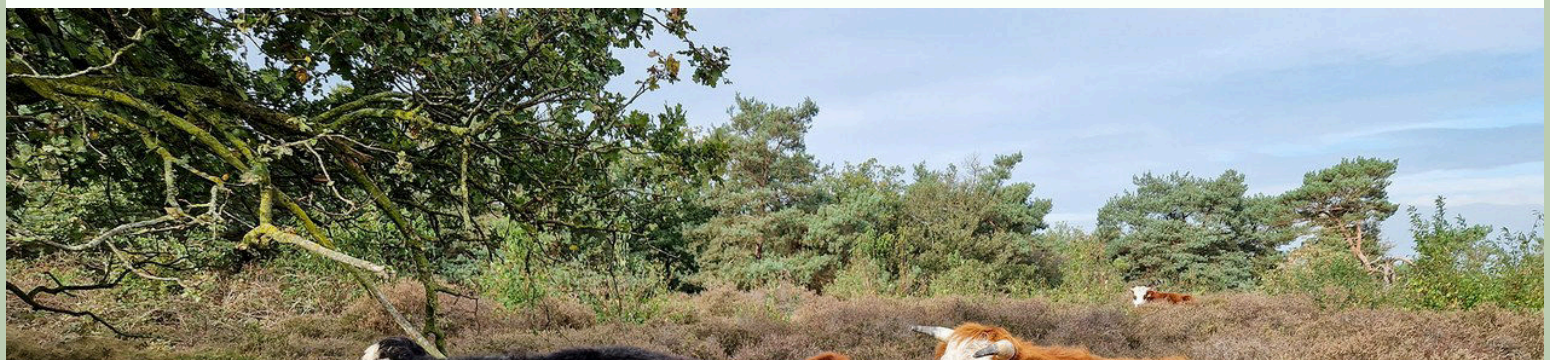

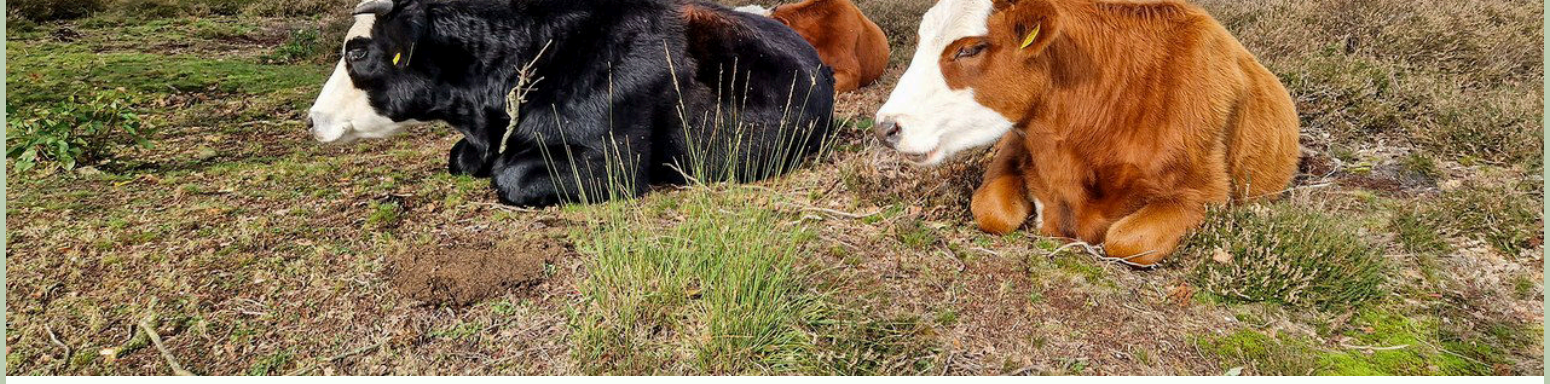

Natuur in Wierdense Veld en Engbertsdijksvenen verslechtert; maak prioriteit van herstel hoogveen

Advies over natuurdoelanalyses Wierdense Veld en Engbertsdijksvenen (provincie Overijssel)

UTRECHT, 12 oktober 2023 – De Ecologische Autoriteit heeft adviezen uitgebracht over de natuurdoelanalyses voor de Natura 2000-gebieden Wierdense Veld en Engbertsdijksvenen. Ondanks getroffen maatregelen verslechtert de natuur in deze gebieden, waardoor de natuurdoelen uit het zicht raken. Aanvullende maatregelen zijn nodig om de doelen te kunnen behalen, waarbij de nadruk ligt op herstel (en uitbreiding) van het voor deze gebieden kenmerkende hoogveen. In een generiek advies voor alle door de provincie Overijssel opgestelde natuurdoelanalyses gaat de Ecologische Autoriteit daarnaast in op terugkerende aandachtspunten.

De Ecologische Autoriteit is ingesteld door de minister voor Natuur en Stikstof en beoordeelt of de juiste informatie gebruikt wordt voor besluitvorming over beschermde natuur. Alle provincies moeten natuurdoelanalyses (NDA's) opstellen, waarin zij onderbouwen welke maatregelen zij nemen voor natuurherstel. Deze herstelmaatregelen worden later opgenomen in de provinciale gebiedsprogramma's.

Verslechtering hoogveen

De natuurdoelanalyses van de provincie Overijssel die nu zijn beoordeeld, gaan over de Natura 2000- gebieden Wierdense Veld en Engbertsdijksvenen. De hoogveenhabitats zijn het meest kenmerkend, maar verslechteren steeds verder. Uit de analyses blijkt dat beide gebieden te maken hebben met hydrologische problemen (zoals verdroging) en te veel stikstof. De Ecologische Autoriteit ziet dat er in de natuurdoelanalyses al veel maatregelen opgenomen zijn, maar dat een groot deel hiervan nog niet is uitgevoerd. Ondertussen zet verslechtering van het hoogveen door, wat gezien het van kracht zijnde verslechteringsverbod niet is toegestaan.

De Ecologische Autoriteit benadrukt daarom met klem de nog niet uitgevoerde maatregelen alsnog in gang te zetten. Daarnaast is het advies zo snel mogelijk te starten met uitwerking van maatregelen die buiten het gebied kunnen worden getroffen. Het gaat hier onder andere om hydrologische maatregelen, zoals verminderen ontwatering en beperken bemesting in aangrenzende percelen. Ook het fors terugdringen van de stikstofdepositie is essentieel. Verder valt te denken aan het vergroten van het areaal door verbindingen te realiseren met andere natuur. Hiermee worden de benodigde systeemcondities gecreëerd om het hoogveen te laten herstellen en op termijn uit te breiden.

Belangrijke informatie ontbreekt
Ecologische Autoriteit heeft inmiddels acht adviezen uitgebracht aan de provincie Overijssel over haar natuurdoelanalyses. Hieruit komen opmerkingen en adviezen naar voren over de gebruikte systematiek, die voor alle tot nu toe beoordeelde natuurdoelanalyses van de provincie Overijssel van toepassing zijn. Zo wordt niet duidelijk hoe informatie uit de ecologische landschapsanalyse is gebruikt bij het bepalen van knelpunten, de oorzaken hiervan en formulering van maatregelen. Ook ontbreekt een toelichting op de effectiviteit van maatregelen en of hiermee de instandhoudingsdoelen worden behaald. Verder is onvoldoende inzichtelijk wat de consequenties zijn van het ontbreken van gegevens en is niet duidelijk. gemaakt hoe eventuele kennishiaten worden opgelost met specifieke gebiedskennis van bijvoorbeeld de betrokken beheerders.

De Ecologische Autoriteit mist ook voor Wierdense Veld en Engbertsdijksvenen nog belangrijke natuurinformatie. Voor beide gebieden is meer en actueler inzicht nodig in het systeem: hoe werkt het daar wat betreft bodem, water en lucht, en in de wisselwerking met planten en dieren? Daarmee worden niet alleen de problemen duidelijk, maar ook de onderliggende oorzaken. Denk bijvoorbeeld aan waterwinning als oorzaak voor droogte. Deze systeemkennis is nodig om te weten aan welke knoppen gedraaid kan worden om de natuur weer gezond te maken. De Ecologische Autoriteit adviseert dit heel gericht verder uit te werken in een kennisprogramma voor deze gebieden.

Niet wachten met maatregelen
Samenvattend adviseert de Ecologische Autoriteit alle Overijsselse natuurdoelanalyses te verbeteren met aanvullende informatie en betere onderbouwing van knelpunten en benodigde maatregelen zodat goede besluiten genomen kunnen worden in het gebiedsprogramma. Tegelijk ligt er specifiek voor de gebieden Wierdense Veld en Engbertsdijksvenen een opgave voor herstel van het hoogveen. Er mag niet gewacht worden met maatregelen tot alle kennis compleet is, gezien de voortschrijdende verslechtering. Veel van de knelpunten en oorzaken zijn duidelijk. De Ecologische Autoriteit adviseert om daar nu al tot actie over te gaan en de nodige maatregelen zo snel mogelijk uit te voeren.

Over de Ecologische Autoriteit
De Ecologische Autoriteit is een onafhankelijk adviesorgaan met als taak om te beoordelen of de juiste ecologische informatie gebruikt wordt bij de onderbouwing van plannen voor natuurherstel, zoals natuurdoelanalyses en gebiedsprogramma's. Elk advies van de Ecologische Autoriteit wordt opgesteld door een onafhankelijke werkgroep van deskundigen uit wetenschap en gebiedspraktijk. Kijk voor meer informatie op www.ecologischeautoriteit.nl

Heeft u iets bijzonders gezien en wilt u dit delen met de lezers van de nieuwsbrief? Stuur dan een kort bericht met evt. een foto (jpeg) als aparte bijlage naar de redactie
Dat kan via het mailadres: vriezenveen.knnv@gmail.com

Mocht je deze gratis nieuwsbrief doorgestuurd krijgen, aarzel niet je zelf vrijblijvend op te geven zodat je hem zelf ook krijgt.
Dat kan via deze link of maak gebruik van de QR code hiernaast.

De KNNV afdeling Vriezenveen kent zowel KNNV-leden als excursieleden/donateurs. Ze organiseert jaarlijks wandelingen, landschap-, planten-, vogel-, insecten- en paddenstoelenexcursies. Verder worden lezingen gehouden. De afdeling doet inventarisatiewerk en verwerkt de gegevens in rapporten.
De afdeling heeft werkgroepen voor: vogels, natuurbescherming, landschapsbeheer, “Vriezenveen schoon", natuurfotogroep en "Educatieve Kruidentuin". De laatste is gelegen achter sportcentrum De Stamper te Vriezenveen-Midden.

link naar onze site: vriezenveen.knnv.nl

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.• Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster@vriezenveen.knnv.nl toe aan uw adresboek.

Laposta